

הארץ | בריאות

בגלל המלחמה: נשים דוחות בדיקות לגילוי מוקדם של סרטן צוואר הרחם

סקר שנערך לאחרונה חשף כי 36% מהישראלים דחו תורים רפואיים חשובים ו-17% ביטלו לגמרי תורים לבדיקות סקר חשובות למניעת תחלואה בסרטן - אחת מהן היא בדיקת הסקר לאבחון מוקדם של סרטן צוואר הרחם. רופאים בתחום חוששים כי הדבר יוביל לגילוי מאוחר של המחלה, מה שיקשה על הטיפול ויקטין את סיכויי ההחלמה

יעקב בורנשטיין 06:35, 28 בינואר 2024

קריאת זן

בדיקה גינקולוגית. בדיקת PCR יעילה ומקיפה יותר מבדיקת פאפ צילום: Terelyuk/Shutterstock.com

בשלושת החודשים האחרונים הופרה השגרה של כולנו: עשרות אלפים פונו מבתייהם בעוטף עזה ובגבול הצפון ואינם יודעים מתי יוכלו לחזור, רבים גויסו לשירות מילואים ארוך, דאגות כלכליות מתגברות וחוסר הוודאות מעמיק.

אחת מההשלכות המסוכנות של המצב היא הזנחה בריאותית: סקר שנערך לאחרונה חשף כי 36% מהישראלים דחו תורים רפואיים חשובים ו-17% ביטלו לגמרי תורים לבדיקות סקר למניעת תחלואה בסרטן - אחת מהן היא בדיקת הסקר לאבחון מוקדם

של סרטן צוואר הרחם. רופאים בתחום חוששים כי הדבר יוביל לגילוי מאוחר של המחלה, מה שיקשה על הטיפול ויצמצם את הסיכוי לריפוי.

התסמינים האפשריים לסרטן זה הם דימום לאחר קיום יחסי מין, דימום בין-וסתי, הפרשות מוגברות וכאבי אגן – אך חשוב להדגיש כי ברוב המקרים אין תסמינים בשלב השינויים הטרומ-סרטניים, ולכן נדרשות בדיקות סקר לאיתור הנגיף

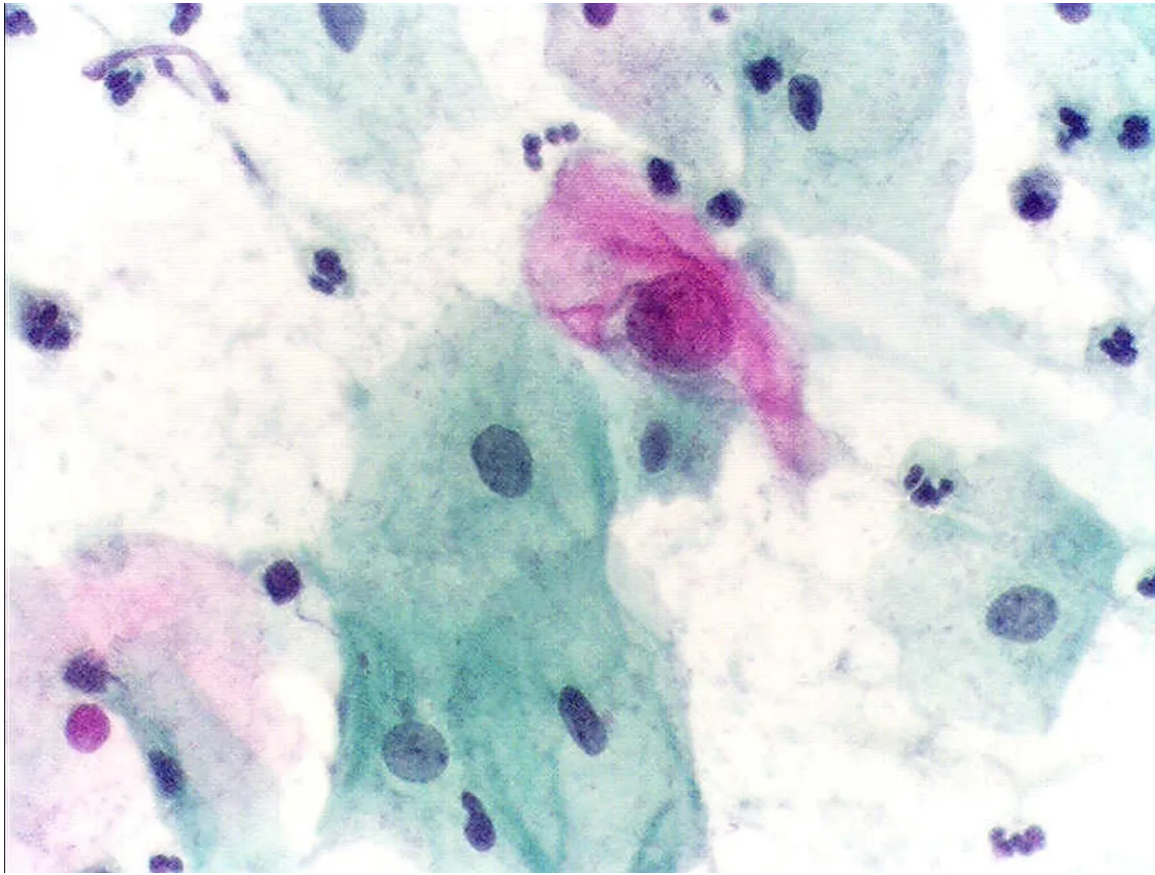
רוב המקרים של סרטן ראש-צוואר אצל גברים - בגלל וירוס הפפילומה

מה צריך לדעת על מחלות זיהומים שמועברים ביחסי מין

מהו סרטן צוואר הרחם?

סרטן צוואר הרחם הוא סרטן ממאיר המתפתח בחלק התחתון של הרחם, ונחשב למחלת הסרטן הרביעית בשכיחותה בקרב נשים בעולם. המחלה נגרמת על ידי וירוס הפפילומה האנושי (HPV), שההדבקה בו נעשית ברוב המקרים באמצעות מגע מיני, אך הוא עשוי להיות מועבר גם במגע של עור בעור בחלקים הנגועים.

ישנם שני שלבים להתפתחותו של הסרטן, כאשר תחילה יופיע גידול טרום-סרטני בדרגת חומרה קלה ולאט לאט יהפוך להיות בדרגת טרום-סרטני קשה. ללא אבחון וטיפול בשלב הטרומ-סרטני, הגידול יהפוך לסרטן חוזרני של צוואר הרחם. התסמינים האפשריים לסרטן זה הם דימום לאחר קיום יחסי מין, דימום בין-וסתי, הפרשות מוגברות וכאבי אגן – אך חשוב להדגיש כי ברוב המקרים אין תסמינים בשלב השינויים הטרומ-סרטניים, ולכן נדרשות בדיקות שיאתרו את השינויים גם כאשר אין תסמינים שיעידו עליהם.

תקריב של בדיקה לאיתור נגעים טרום סרטניים בצוואר הרחם. התא המסומן בוורוד מעיד על התפתחות לא תקינה צילום: Alex brolo

הבדיקה המוכרת והידועה היא בדיקת פאפ, אך היא לא רגישה מספיק, ולעתים מתגלות בה תוצאות כוזבות. בשנים האחרונות חלו שינויים בבדיקת הסריקה לאיתור נוכחות נגיף הפפילומה, באמצעות בדיקת PCR. איתור הנגיף חשוב במיוחד עבור זנים הנחשבים מסוכנים כמו זן מס' 16 ו-18. הימצאות נגיפים אלה בגוף מעידה על סיכון להיווצרות מצב טרום-סרטני, עוד בטרם הופעת סרטן צוואר הרחם. לכן בדיקה זו נחשבת הרבה יותר יעילה ומדויקת.

יש חיסון, רק 50% התחסנו

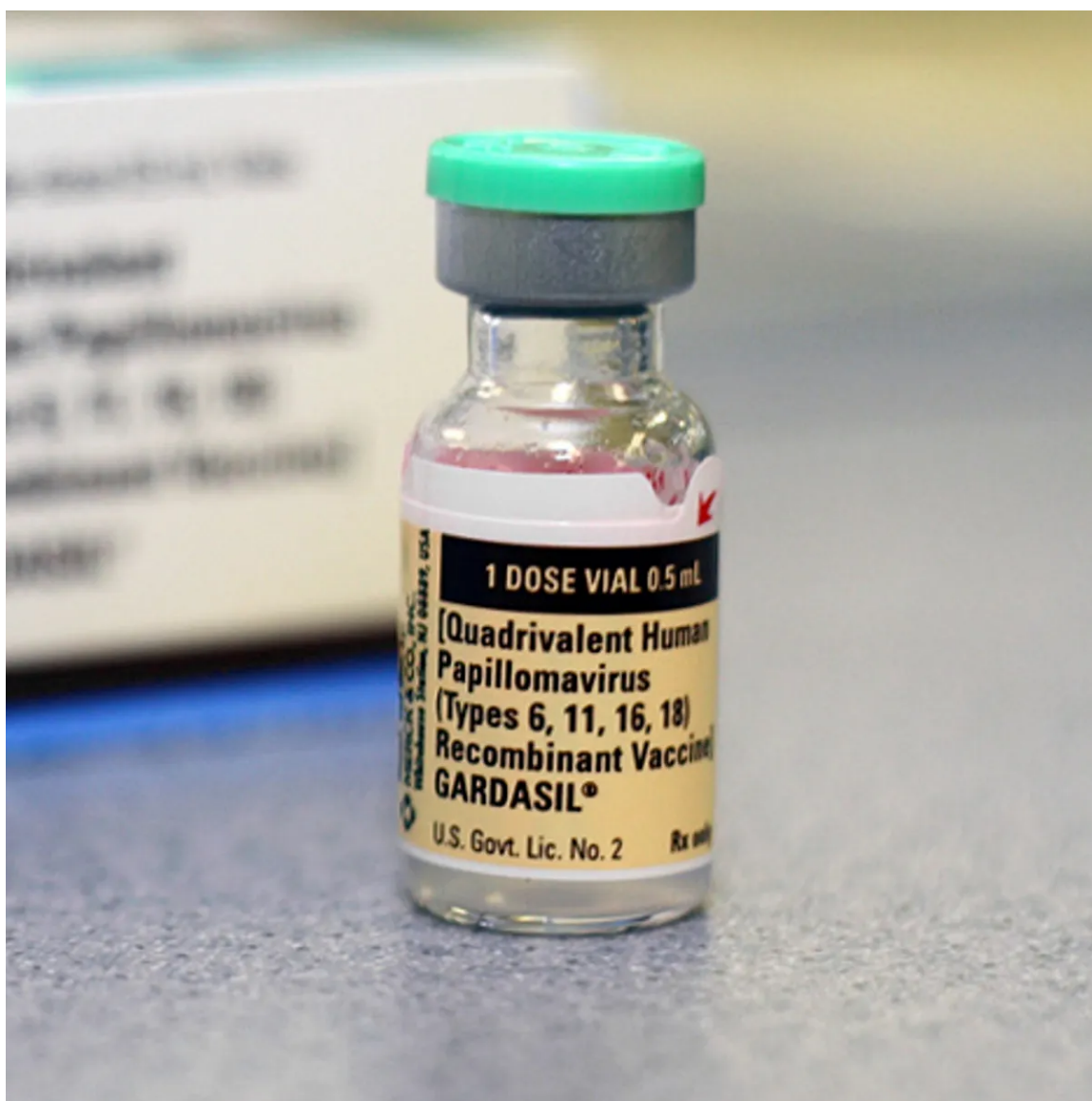
מאז כניסתם לשוק של החיסון והבדיקה החדשה לגילוי הנגיף, ירדה השכיחות של סרטן צוואר הרחם בעולם באופן דרמטי. ארגון הבריאות העולמי אף הכריז לפני כמה שנים כי סרטן צוואר הרחם ניתן ל"אלימינציה" (סילוק) מוחלטת בעזרת הקפדה על חיסון, בדיקות סריקה מצוואר הרחם וטיפול ייעודי.

- פרסומת -

בישראל ההיענות לבדיקת נגיף הפפילומה נמוכה בהשוואה למדינות מתקדמות אחרות, ואף ירדה מאז תחילת המלחמה. יש לכך שני הסברים: ראשית, המחלה נדירה

יחסית בישראל; שנית, אין תוכנית לאומית מחייבת לביצוע הבדיקה - אף שהיא בסל הבריאות וזמינה לנשים בגילאי 25-65 מדי שלוש או חמש שנים.

אף שהחיסונים יעילים, בטוחים וזמינים כבר לגילאי חטיבת הביניים - באופן שנועד להקדים את החשיפה לנגיף בפעילות מינית בגיל מבוגר יותר - הורים רבים ומנהלי בתי ספר מתנגדים לו מסיבות שונות

חיסון נגד נגיף הפפילומה האנושי (HPV). יעיל גם למי שנחשפו לנגיף צילום: Jan Christian

גם בגזרת החיסונים יש מקום לשיפור רב. אף שהחיסונים יעילים, בטוחים וזמינים כבר לגילוי חטיבת הביניים - באופן שנועד להקדים את החשיפה לנגיף בפעילות מינית

בגיל מבוגר יותר - הורים רבים ומנהלי בתי ספר מתנגדים לו מסיבות שונות. כתוצאה מכך, שיעור ההתחסנות נגד HPV בישראל הוא 50% בלבד.

לאחרונה נמצא שהחיסון נותן הגנה מצוינת גם אחרי גיל ההתבגרות, ואף אחרי החשיפה לנגיפי הפפילומה. לכן חיסון נגד HPV מומלץ לכל הגברים והנשים עד גיל 26, ואפשרי גם בגיל מבוגר יותר.

לא "בעיה של נשים"

חיסון ה-HPV מוכר כיעיל למניעת סרטן צוואר הרחם - אך חשוב לציין כי זני נגיף הפפילומה גורמים גם לסוגי סרטן אחרים בקרב נשים וגם גברים, כמו סרטן הפה והלוע.

גברים, בשונה מנשים, לא יכולים לדעת אם נדבקו בוורוס, מפני שאינם מבצעים בדיקות סקר לצורך מעקב, לכן הגילוי יגיע רק לאחר הופעת קונדילומות (מעין יבלות על איבר המין, האשכים ופי הטבעת) או גידול סרטני. הבשורה המשמעותית היא שהחיסון כולל גם הגנה כנגד הדבקה באותן קונדילומות, ולכן ישנה חשיבות מכרעת לחיסון גם בקרב גברים.

גילוי מוקדם והתחסנות מצילים חיים

דחייה או ויתור על בדיקת הסריקה מביאים לירידה בגילוי המוקדם ובמניעה של סרטן צוואר הרחם. החשש הוא שבעקבות זאת יעלה שיעור התפתחות סרטן צוואר הרחם בישראל, במקום שנצליח להביא לסילוקו. סיכויי ההחלמה מסרטן צוואר הרחם עומדים על 95% במידה שהמחלה מאותרת בשלב מוקדם, וככל שהמחלה מתגלה בשלב מאוחר, כך סיכויי הריפוי יורדים.

אבחון מאוחר מצריך טיפולים רבים ומורכבים לאורך זמן, בגלל אלימות המחלה, כגון כריתת הרחם כולל חלק מהנרתיק, הסרת צוואר הרחם, הסרת בלוטות הלימפה, הקרנות וכימותרפיה.

כל דחייה נוספת בבדיקה ובהתחסנות נגד פפילומה מציבה נשים בסיכון שלא לצורך. יש חשיבות עליונה להמשיך גם בתקופה זו את שגרת הבדיקות והאבחונים, שעלולים להיות קריטיים. זה מציל חיים.

פרופ' יעקב בורנשטיין הוא מומחה למיילדות, גינקולוגיה וקולפוסקופיה, יו"ר החברה הישראלית לחקר ומניעת מחלות המועברות במגע מיני

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

- בריאות האישה
- פפילומה
- סרטן

תגובות

שם

הזינו שם שיוצג באתר

לבחירת השם
כנינוי קבוע

להוספת תגובה
מזוהה

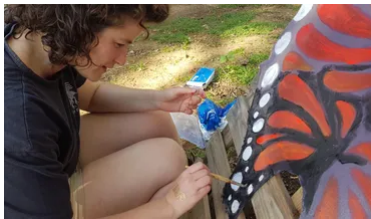
תגובה

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר הארץ

שלחו

סדרו את התגובות [מהאחרונה לראשונה](#)

על סדר היום

"כל מה שתמר נגעה בו היה מאסטרפיס. דרכה נגדעה ב-7 באוקטובר"

דיווח: ישראל וחמאס קרובים לסיכום על עסקת חטופים בתיווך אמריקאי שתעצור את הלחימה לכחודשיים

לקראת הפסגה שאמורה להניע עסקת חטופים, צה"ל מתקדם בתוך חאן יונס